

BRØDRENE NORDBØ AS
Fiskåvegen 1010
4120 TAU

Kontakt saksbehandler
Susanne Eltervaag, 51568903

Tillatelse etter forurensningsloven - landbasert akvakulturanlegg ved Fiskå, Strand kommune - Brødrene Nordbø

Med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf. § 16, gir Statsforvalteren i Rogaland tillatelse med vilkår til Brødrene Nordbø AS for etablering av nytt landbasert akvakulturanlegg på Fiskå, i Strand kommune. Tillatelsen har en produksjonsramme på inntil 15 000 tonn postsmolt av laks per år, med åpning for smolt og matfisk.

Det stilles strenge krav til grenseverdier for utslipp, miljøovervåking av marin bløtbunn, planteplankton og strandsone og kartlegging av koraller, på grunn av en risiko for forringelse av resipienten. Det stilles også vilkår om støykartlegging ved oppstart og utvidelse av anlegget.

Tillatelsesdokumentet med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker.

Vi viser til oversendelsen fra Rogaland fylkeskommune datert 05.02.2023 med søknadsdokumentene fra Brødrene Nordbø AS, kommunal uttale datert 22.04.2021, merknader fra kommunal høring og ettersendte dokumenter til søknaden.

Vedtak

Med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf. § 16, gir Statsforvalteren i Rogaland **tillatelse** med vilkår, til Brødrene Nordbø for landbasert produksjon av postsmolt på Fiskå i Strand kommune. Tillatelsen har en produksjonsramme på inntil 15 000 tonn fisk per år.

Statsforvalteren har, ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Ved fastsettingen av vilkårene har Statsforvalteren videre lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

Vi vil understreke at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte utslippsgrensene, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Denne tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Ved uakseptabel miljøtilstand må virksomheten sende en tiltaksplan. Dersom tiltakene ikke er tilstrekkelig, kan Statsforvalteren endre eller trekke tilbake tillatelsen. At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56. I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven, samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Frister

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Plassering av utslippsledning	Informasjon om utslippspunktets koordinater, dybde og avstand fra vann skal sendes til Statsforvalteren innen 8 uker fra utslippsledningen er plassert i sjø.	1, 3.2
Modellering av innlagring og fortykning av avløp	Sendes Statsforvalteren før plassering av utslippsledning i sjø.	3.2
Støysonekartlegging	Det skal utarbeides støysonekart innen 8 uker fra: <ul style="list-style-type: none">• driftstart på anlegget• produksjonen overstiger 5 000 tonn fisk• produksjonen overstiger 10 000 tonn fisk• hele produksjonsrammen er tatt i bruk Kartene skal sendes kommunen og Statsforvalteren og skal holdes oppdatert.	7.1.1
Program for utslippskontroll	Sendes Statsforvalteren innen 31.12.2023. Programmet skal holdes oppdatert til enhver tid.	11.2, 11.4
Årsrapport	1. mars hvert år etter driftsstart.	11.5
Dokumentasjon på miljøtilstand sendes til Statsforvalteren	Når produksjon overstiger 5 000 og 10 000 tonn fisk per år.	12.3
Kartlegge influensområdet for utslippet	Influensområdet for utslippet skal kartfestes. Influensområdet skal ligge til grunn for overvåkingsprogram.	3.2, 13.1
Program for resipientovervåking	Skal sendes Statsforvalteren innen 31.12.2023.	13.1
Kartlegging av sårbar natur, deriblant korallhabitater og -forekomster	Før legging av utslippsledning. Avklares i program for resipientovervåking.	13.2

Overvåking av sårbare naturtyper	Minst hvert 4 år, avklares i program for resipientovervåking	13.3
Overvåking av bløtbunnsfauna	Minst hvert 4 år, avklares i program for resipientovervåking.	13.4
Overvåking av planteplankton	Overvåkingen skal gjennomføres over en vekstsesong innen driftsstart.	13.5
Strandsoneundersøkelse	Årlig.	13.7
Rapportering av undersøkelser	Fortløpende.	13.8

Klageadgang

Vedtaket kan påklages av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Rogaland.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Saksfremstilling og begrunnelse

Viktige dokumenter i saken

Statsforvalteren har mottatt følgende dokumenter fra Brødrene Nordbø AS som beskriver tiltaket:

- Søknadsskjema
- Søknad datert 22.10.2020
- Forundersøkelse Fiskå, 2020
- Prosjektbeskrivelse Fiskå
- IK-system
- Strømmåling Fiskå Mølle
- Beredskapsplan
- Anleggsskisse
- Bunntopografi Fiskå
- Notat modellering av utslipp
- Sjøkart
- Plassering strømmåler
- Rapport resipient 2006, IRIS
- Arealplankart Fiskå
- Faktaark Årdalsfjorden Indre
- Strømmåling ved nytt utslippspunkt mars-april 2022
- Forundersøkelse avløp 2022

Søknad

Brødrene Nordbø AS søker om tillatelse til etablering av landbasert akvakulturanlegg på Fiskå i Strand kommune (**Figur 1**). Årsproduksjonen det søkes om er på inntil 15 000 tonn postsmolt av laks per år, tilsvarende 15 millioner smolt/postsmolt med vekt opp mot 0,6-1,0 kg. Det antas en biologisk førfaktor på 0,9 og det vil ved maksimal biomasse medgå 13 500 tonn fôr per år.

Anlegg

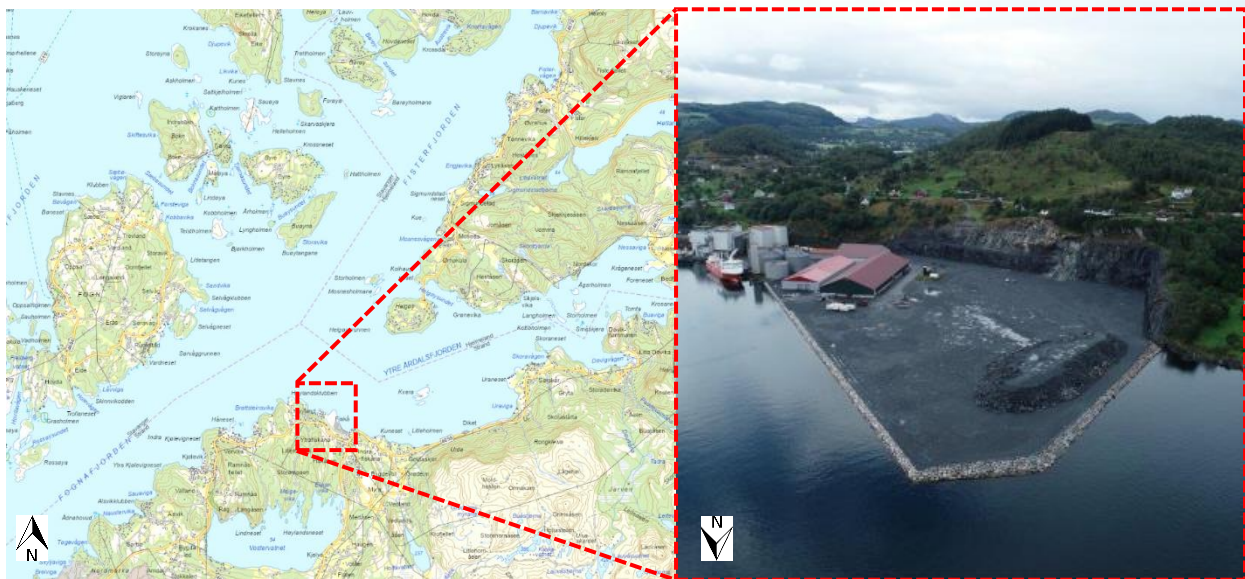
Tomten har et areal på omtrent 50 mål, og er regulert for industriformål i Strand kommunes arealplan¹. Det er ingen konkurrerende interesser på området. Anleggets ferskvannsbehov skal i henhold til søknad dekkes med avsaltet sjøvann. Sjøvann skal hentes nord eller nordøst for anlegget, ved 70-100 meters dyp i Ytre Årdalsfjorden og skal desinfiseres ved bruk av UV-behandling.

¹ Reguleringsplan Fiskå Mølle. Plan ID09-9, med ikrafttredelse 08.09.2010.

Anlegget skal bygges med til sammen ni avdelinger bestående av fire kar à 250 000 smolt per avdeling. Hvert kar har et volum på 2 000 m³, og har en utskiftningstid på vannet på ca. 45-60 minutter, med nyvann-tilførsel på ca. 0,1 % (1,6-16 m³/minutt). Produksjonsvolum per avdeling vil utgjøre 8 000 m³, og samlet karkapasitet vil bli på totalt 72 000 m³, eksklusivt volum i biofilter og rørledninger.

Utbygging av anlegget vil antakeligvis skje med utvidelse av to avdelinger per byggetrinn. Det planlegges for et innsett av 1 million individer per avdeling og en produksjonstid på 5-6 måneder per innsett per avdeling. Tilveksten vil være fra 80 gram og opp mot 0,6-0,9 kg. Produksjonsplanen for anlegget legger opp til to innsett på inntil 9 millioner smolt i året, noe avhengig av utforming av produksjonsplan.

Figur 1 – T.v. Anleggets plassering i Ytre-Årdalsfjorden. Kartgrunnlag er Temakart Rogaland, 2023. T.h. Anlegget skal etableres på utfylt tomt. Bildet er hentet fra søknad 2021.

Utslipp til sjø

Utslippspunkt

Utslippspunktet skal plasseres ca. 1,5 km nordvest for anlegget, i Fognafjorden. Det rensede utslippet fra anlegget vil slippes ut nord for Høylandsklubben i Fognafjorden ved 50-60 meters dyp. Bunnen ved utslippspunktet skrår jevnt nedover mot nord og vest mot dypet på 306 meter.

Utslipp til sjø

Søknaden tar utgangspunkt i rensing av avløpsvannet ved bruk av kjent Recirculating Aquaculture System-teknologi (RAS), som består av mekanisk filtrering, biofilter med nitrifisering av ammoniakk/ammonium-forbindelser, desinfisering med UV/ozon, kjemisk rensning (utfelling av slam) og biofilter med denitrifisering.

Søker legger i søknaden til grunn en prosentvis rensing av avløpet og har tatt utgangspunkt i at tilgjengelig renseteknologi kan oppnå mer enn 70 % rensing av næringsstoffene og organisk stoff i utslippet. Utslipp fra produksjon 15 000 tonn fisk fra 13 500 tonn fôr vil tilsvare 170,6 tonn tot-N, 11,5 tonn tot-P og 1690, tonn TOC per år. Brutto og netto utslipp er angitt i **Tabell 1**. For å oppnå rensing som skissert i søknad må virksomheten hente ut ca. 107 kg tørrstoff slam (2,73 % nitrogen, 4,03 % fosfor og 31 % totalt organisk karbon) per tonn fisk produsert. Det spesifikke utslippet (utslipp i kg per

produsert tonn fisk) kan fra dette regnes om til 11,4 kg tot-N per tonn fisk, 0,8 kg tot-P per tonn fisk og 11,3 kg TOC per kg fisk.

Tabell 1 - Beregnet utslipp fra planlagt produksjon ved Brødrene Nordbø sitt anlegg i Ytre Årdalsfjorden.

Totalt utslipp fra produksjon av 15 000 tonn biomasse og fôrfaktor 0,9	Nitrogen, Tot-N	Fosfor, Tot-P	Organisk karbon, TOC
Utslipp til sjø før rensing (brutto)	565,4 tonn	122,0 tonn	1537,5 tonn
Utslipp til sjø etter rensing (netto)	170,6 tonn	11,5 tonn	169,0 tonn
Rensegrad	70 %	90 %	90 %

Planavklaring, forhåndsvarsling og høringsuttalelser

Anlegget skal etableres på et industriområde. Landbasert akvakultur går inn under dette reguleringsformålet. Det omsøkte anlegget vurderes å være avklart etter plan- og bygningsloven.

I forbindelse med kommunal høring har det kommet tre (3) uttalelser i saken, fra NVE, helseleder Strand kommune (miljørettet helsevern) og Geir Sandmark. I tillegg er det kommet inn uttalelse fra Fiskeridirektoratet i saken.

Rettslig grunnlag

Statsforvalteren kan med hjemmel i forurensningsloven § 11 etter søknad gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse kan gis og fastsetter vilkårene etter § 16, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, jf. § 7. Det påligger derfor Statsforvalteren å vurdere betydningen av de enkelte prinsippene i naturmangfoldloven i sammenheng med vår behandling av søknader om utslippstillatelser til akvakulturvirksomhet. Søknader om tillatelse etter forurensningsloven må i tillegg vurderes etter vannforskriftens bestemmelser jf. §§ 4-6 og 12 som setter strenge normer for hvor mye miljøkvaliteten i vannforekomster kan påvirkes ved nyetablering eller endring av eksisterende virksomhet. Disse bestemmelsene gir visse rammer for Statsforvalterens skjønnsutøvelse i forurensningssaker.

Tillatelser gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 kan endres, jf. § 18. Dette kan blant annet skje dersom skaden og ulempen ved forurensningen blir vesentlig større enn ventet da tillatelsen ble gitt eller at skaden/ulempen kan reduseres uten urimelige kostnader eller ved bruk av ny teknologi. Tillatelsen kan i alle tilfeller tilbakekalles eller endres når det har gått 10 år etter den ble gitt.

Kunnskapsgrunnlaget

Etter forvaltningsloven § 17 har Statsforvalteren en plikt til å utrede saken så godt som mulig før vedtak treffes. Naturmangfoldloven § 8 supplerer denne utredningsplikten ved å stille krav til kunnskapsgrunnlaget vedtaket baseres på, i vedtak som berører naturmangfoldet. Etter denne bestemmelsen skal vedtaket så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Forurensningsforskriftens § 36-2 setter krav til hvilken informasjon som skal følge en søknad om utslippstillatelse. Statsforvalteren kan også etter denne bestemmelsen kreve ytterligere opplysninger av søker der det anses som nødvendig. Laksetildelingsforskriften § 36 og Fiskeridirektoratets egen

veileder til søknadsskjema inneholder i tillegg en del minimumskrav til søknader om utslippstillatelse i akvakultursaker².

For en samlet gjennomgang av kunnskapsstatus for miljøvirkninger av oppdrett viser vi til Havforskningsinstituttet (HI) sin *Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2021*³, *2022*⁴ og *2023*⁵. Rapportene gir en oppdatert og kortfattet gjennomgang av kunnskapsstatus for utslippsrelaterte problemstillinger tilknyttet matfiskanlegg i sjø inkludert effekter av; utslipp av organisk materiale og løste stoffer, utslipp av fremmedstoffer som legemidler og antibegroingsmidler, utslipp av miljøgifter fra fôrspill og fekalier samt mer indirekte effekter av utslipp på andre fiskeressurser. Den generelle kunnskapen om hvordan de ulike marine naturtypene i sjø kan påvirkes av forurensning fra oppdrettsvirksomhet er fortsatt begrenset, men det pågår forskningsprosjekter på dette i regi av HI. Kunnskapsstatus for påvirkninger på marine naturtyper er oppsummert i HI sin rapport *Effekter av utslipp fra akvakultur på spesielle marine naturtyper, rødlista habitat og arter* (Husa m.fl. 2016)⁶. Utslipp fra landbasert akvakultur vil påvirke ytre miljø betydelig annerledes enn merder i sjø. Generelt sett vil utslipp av partikler fra landbaserte anlegget spres med strømmen og etter hvert synke til bunnen. Fine svevepartikler kan spres langt, mens større partikler vil synke fortere og sedimentere i overgangssonen rundt utslippet. Filtrering av avløpet tar bort partikler, men medfører også knusing av partikler til finere kornstørrelse. Disse kan bli ført ut i resipienten sammen med partiklene som ellers er små nok til å passere filter og andre rensetrinn. Utslipp i oppløst form vil blande seg med vannmassene de blir sluppet ut i, og fortynnes. I marint miljø vil næringssaltet nitrogen vanligvis være begrensende faktor for veksten av planteplankton og alger i sjøen. Utslipp av næringssalt kan gjødsle og stimulere den naturlige primærproduksjonen i sjøen. Under enkelte forhold kan man få oppblomstring av planktonarter som i verste fall kan medføre fiskedød grunnet fysiske skader på gjeller eller giftpåvirkning (grunnet toksiner produsert av algene). Hvor sterk gjødslingseffekten blir, og om effekten blir konsentrert nær utslippet eller fordelt over et større område, er blant annet avhengig av størrelsen på utslippet, strømforholdene og hvor fort utslippet blir fortynnet og spredd i resipienten. I løpet av de siste 10 årene er kunnskapsgrunnlaget om miljøtilstanden i Ryfylkefjordene blitt betydelig styrket gjennom overvåking. Marin overvåking Rogaland (MOR) er et overvåkingsprogram som har til hensikt å dokumentere tilstand og utvikling i fjordsystemene i Rogaland. Overvåkingsprogrammet er organisert av Blue Planet AS og finansiert av en rekke aktører innen oppdrettsnæringen. Resultater for perioden 2010-2020 er oppsummert i en egen rapport og som viser en svak negativ retning i tiårsperioden med hensyn til blant annet oksygenforhold og organisk stoff, fosfor og kobber i bunnsedimenter i de fleste vannforekomstene. For makroalger er det sett eutrofierende forhold på flere stasjoner samt en reduksjon av nedre voksegrense. Endringer relateres både til menneskeskapte forhold og klimaendringer⁷

ØKOKYST er et nasjonalt overvåkingsprogram organisert av Miljødirektoratet, og er en økosystemovervåking langs hele norske kysten, inkludert Rogaland. Det i 2021 tatt prøver fra tre vannforekomster i fylket⁸. Av disse tre vannforekomstene ble samlet tilstand vurdert til moderat i to. På bakgrunn av flere negative trender i fjordene retter Statsforvalteren stor oppmerksomhet mot utslipp av næringssalter, spesielt utslipp av nitrogen. Store landbaserte akvakulturanlegg kan bidra med svært store utslipp av næringssaltet nitrogen til sjøen sammenlignet med tradisjonelle sjøanlegg.

² Veileder for utfylling av søknadsskjema for tillatelse til akvakultur i flytende eller landbasert anlegg

³ Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2021 - Risikovurdering. Rapport fra Havforskningen 2021-8.

⁴ Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2022 - Risikovurdering. Rapport fra Havforskningen 2022-12.

⁵ Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2023 - Risikovurdering. Rapport fra Havforskningen 2023-6.

⁶ Effekter av utslipp fra akvakultur på spesielle marine naturtyper, rødlista habitat og arter. M-504. Rapport fra Havforskningen 2016-8.

⁷ Marin Overvåking Rogaland. 2010–2020. Rapport nr. 3744. Rådgivende Biologer

⁸ Økokyst delprogram- Nordsjøen. Årsrapport 2021. Utarbeidet av Rambøll Norge for Miljødirektoratet. Rapport M-2279. 2022.

Strømmåling

En strømmåling ble utført mellom desember 2015-mars 2016 i Ytre Årdalsfjorden, ved det den gang planlagte utslippspunktet. Utslippspunktet har siden blitt flyttet lengre ut i fjorden etter anmodning fra Statsforvalteren. Nye strømmålinger ble gjennomført i Fognafjorden den 18.03-19.04.2022. Strømmålingene gir et godt inntrykk over strømmens styrke og retning, og er presentert i tabell under:

Tabell 2 - Strømhastighet og retning i Fognafjorden 18.03-19.04.2022.

Måledyp, meter	Middel hastighet (cm/s)	Maksimal hastighet (cm/s)	Andel strømstille* (% <1 cm/s)	Andel sterk strøm*(% >10 cm/s)	Hovedretning vanntransport	Hovedretning maks strømfart
40	6,4	34,9	2,3	16,3	NNØ	NNV
50	6,9	37,2	2,4	20,3	NNØ+SSV	SSV
59	6,7	46,5	2,8	18,4	NNØ+SSV	NNØ

Strømmen gikk i hovedsak i nordøstlige og sørvestlige retninger, og følger dermed terrenget.

Innlagringsdyp

Det er ikke modellert innlagring og fortykning av planlagt utslippspunkt.

Resipientundersøkelse/forundersøkelse i Ytre Årdalsfjorden/Fognafjorden

En forundersøkelse⁹ ble gjennomført den 21-22. september 2022 ved nytt utslippspunkt. Artsmangfoldet i bunnfaunaen ved alle stasjoner ble vurdert til å være i tilstandsklasse I «svært god». Kornfordelingen viste varierende kornstørrelse på de ulike stasjonene, med dominans av finstoff på stasjon A3, A4 og referansestasjonen. Ved stasjon A5 var sand dominerende, og ved A1 var grus dominerende. I alle stasjoner bortsett fra C3 var finstoff innholdet mellom 85-90 %. Stasjonene C2-C4 hadde innhold av organisk materiale tilsvarende tilstandsklasse I «bakgrunn», mens A5 ble klassifisert som tilstandsklasse II «god» og A1 i tilstandsklasse III «moderat». Det var noe høyere nitrogenkonsentrasjon på A4 sammenlignet med de andre stasjonene. Molforholdet C/N i prøvene viste at det organiske materiale var av marint opphav på alle stasjonene. Kobber og sink var til stede i konsentrasjoner tilsvarende «bakgrunn» på alle stasjonene. Oksygenforholdene i fjorden ble målt ved A4, og viste gode oksygenforhold i hele vannsøylen. Oksygeninnholdet i bunnvannet på 218 m dyp var 5 mL/L, tilsvarende «svært god» tilstand. Det var noe ferskvannspåvirkning og høyere temperaturer i overflaten.

Miljøtilstand i berørte vannforekomster i henhold til Vann-nett

Resipienten til det omsøkte anlegget er vannforekomsten *Fognafjorden-Fisterfjorden*¹⁰, som grenser til *Ytre Årdalsfjorden*¹¹. Tilstand og påvirkning er oppsummert i

⁹ Lokøy, V. & Mikkelsen, N.T., «Lokalitet Fiskå Mølle i Strand kommune, september 2022. Førehandsgransking ved planlagt nytt utslippspunkt» Rådgivende Biologer AS, rapportnummer 3900, 10.03.2023, 51 sider.

¹⁰ Vann-nett: Fognafjorden – Fisterfjorden. <https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/0242020300-C>

¹¹ Vann-nett: Årdalsfjorden-Ytre. <https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/0242020502-C>

Tabell 3.

Tabell 3 - Tilstand og påvirkning i vannforekomst og tilgrensende vannforekomst per april 2023.

Vannforekomst	Id	Økologisk tilstand	Kjemisk tilstand	Påvirkning
Fognafjorden - Fisterfjorden	0242020300-C	God (høy)	God (middels)	Diffus avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett og punktutslipp fra renseanlegg 2000 PE (liten grad)
Årdalsfjord-ytre	0242020502-C	God (høy)	Udefinert	Punktutslipp fra industri (ikke-IED) (liten grad)

Marint biologisk mangfold

For kunnskap om marint biologisk mangfold viser vi til kunnskap i Fiskeridirektoratet sin database¹² og Miljødirektoratet sin naturbase¹³ (Figur 2).

Gytefelt

Både Fisterfjorden (inkludert deler av Fognafjorden) og Ytre Årdalsfjorden er registrerte gytefelt for torsk, samt at det er registrert to rekefelt med fiske gjennom hele året i fjordene.

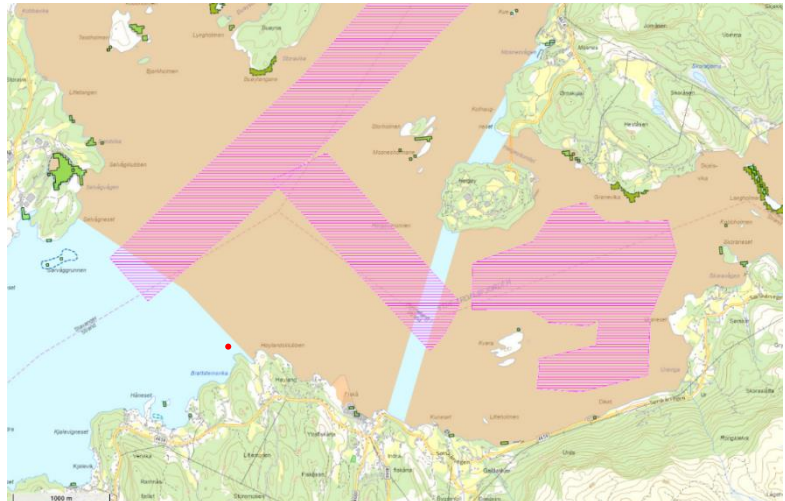
Makroalger

Det er ikke registrert betydelige ålegressamfunn eller tareskog nær anleggets utslippspunkt.

Koraller

Statsforvalteren ble, i forbindelse med behandling av søknad om etablering av lokalitet Kjøløvikneset, som er planlagt ca. 1,3 km sørvest for planlagt utslippspunkt, gjort oppmerksom på at det er funnet koraller i Fognafjorden. Naturvernforbundet i Strand opplyste at lokale fiskere ikke legger ut utstyr i dette området fordi dette blir mistet, og når det dras opp så følge det ofte med rester av koraller, omtalt som sjøtre.

Koralldyr (Anthozoa) er sessile (fastsittende) bunndyr og det finnes omtrent 120 arter i norske sjøområder. Det er registrert 504 funn av Anthozoa i Rogaland i Artskart¹⁴. De fleste korallarter lever på hardbunn, enten solitær eller i kolonier. Koralldyr er sessile (fastsittende), svært sensitive og på grunn av den lange levetiden og langsomme veksten, er disse dyrene veldig utsatt for forstyrrelse av levemiljøet. I tillegg til disse faktorene, tar det lang tid for koraller å bli kjønnsmoden. Et enkelt individ (polyp) av den kolonidannende arten *Lophelia pertusa* (øyekorall) blir kjønnsmoden med 11 år som gjennomsnitt. Hornkorallen *Paragorgia arborea* (sjøtre) blir kjønnsmoden med omtrent 20 år.

Figur 2 - Oversikt over registrerte gyteområder for torsk (brun), rekefelt (rosa) og tareskog/ålegress (grønn). Planlagt utslippspunkt er merket (rød sirkel). Kartgrunnlag er Temakart Rogaland 2023.

¹² [Fiskeridirektoratet - kartverktøy](#)

¹³ [Naturbase](#)

¹⁴ [Artskart](#)

De norske korallrevene bygges i hovedsak av øyekoraller. Ifølge Havforskningsinstituttet (HI)¹⁵ kan store kolonier blir noen hundre år gammel før de eldes og brytes opp, mens revene kan bygges opp gjennom flere tusen år. Noen av de norske revene er nærmere 9000 år gamle. I tillegg til sin egen verdi, er korallstrukturer et habitat og viktig levested for mange andre arter. Korallrevene er kjent for høy artsdiversitet som følge av de assosierte artene, og kalles for «hot spots» for biodiversitet. Forskningsresultater fra nyere studier tyder på at korallrev er viktig for karbonomsetningen ved sjøbunnen. Kystnære korallrev har trolig større diversitet av assosierte arter og er sjeldnere enn rev på sokkelen, og forekomster kan derfor anses som *svært viktige*¹⁶.

Vi har per i dag lite kunnskap om mulige effekter av utslipp fra oppdrettsanlegg på koraller. Kunnskapsgrunnlaget for utbredelse av koraller i Fognafjorden er begrenset.

Utslipp og rensing

De største utslippene fra akvakulturproduksjon er oppløste næringssalter og partikler av organisk materiale, og mengdene er en følge av fôret som blir benyttet. Et overslag over samlet brutto produksjon av avfallsstoff (ikke medregnet rensing) kan beregnes basert på innhold av nitrogen, fosfor og karbon i fôret, med fratregning av mengden i fisken som er produsert. Dette gir beregnet brutto utslipp til miljøet fra produksjonen. Fôrfaktoren (forholdet mellom hvor mye fôr som går med til å produsere en viss mengde fisk) har stor påvirkning på mengdene, ettersom overskuddsfôret går i avløpsvannet.

Netto utslipp til miljøet vil være differansen mellom bruttoutsippet og det som er fjernet gjennom utslippsreducerende tiltak. Tradisjonelt har rensing i landbaserte anlegg vært ulike former for sedimentering eller filtrering som fjerner partikler fra avløpet, og på den måten samler opp fôrrester og fekalier som slam. Rensing i nyere anlegg kan også inkludere ulike typer biofilter, fosforfelling, denitrifikasjon m.m. Bruk av enkelte utslippsreducerende teknikker kan teoretisk sett gjøre at en del av utslippene av nitrogen og organisk stoff går til luft istedenfor til vann. Uansett vil alt fôr som ikke blir til fisk eller slam, tilføres resipienten.

Oppgitt rensegrad i prosent er basert på teoretiske vurderinger knyttet til rensegrad. Erfaringsmessig ser en at det kan være utfordrende å oppfylle en rensegrad på mer enn 70-90 % fjerning av tot-N, tot-P og TOC, spesielt ved oppstart og innkjøring av anlegget. Det er på denne bakgrunn hensiktsmessig å regulere tillatelsen sitt totale og spesifikke utslipp i mengde (kg eller tonn), utregnet fra disse teoretiske verdiene. For at anlegget skal kunne produsere alle 15.000 tonn og fremdeles være innenfor de utslippsmengdene som det er søkt om vil de nødvendigvis måtte komme opp i denne rensegraden, mens ved lavere rensegrad vil produksjonen måtte reduseres slik at det fremdeles er innenfor de omsøkte utslippsmengdene.

Samlet belastning

Utsippet fra Brødrene Nordbø AS sitt anlegg på Fiskå stiller seg i rekken av flere større landbaserte anlegg som etablerer seg i Ryfylke.

Innenfor 5 km radius fra utslippspunktet er det et matfiskanlegg for laks (lokalitet Kobbavika 3 600 tonn MTB), rensing utslipp et planlagt landbasert anlegg for postsmolt av laks (lokalitet Årdal, 15 000 tonn fisk per år), samt at det foreligger en søknad om oppdrett av laks ved Kjølevikneset (lokalitet Kjølevikneset 3120 tonn MTB) og kveite ved Diket (lokalitet Kvera, 2 340 MTB). For sistnevnte har Statsforvalteren gitt utslippstillatelse.

¹⁵ Havforskningsinstituttet - Norske korallrev - <https://www.hi.no/hi/temasider/hav-og-kyst/norske-korallrev>

¹⁶ DN 2007. Kartlegging av marint biologisk mangfold. DN Håndbok. Direktoratet for Naturforvaltning. 19-2001

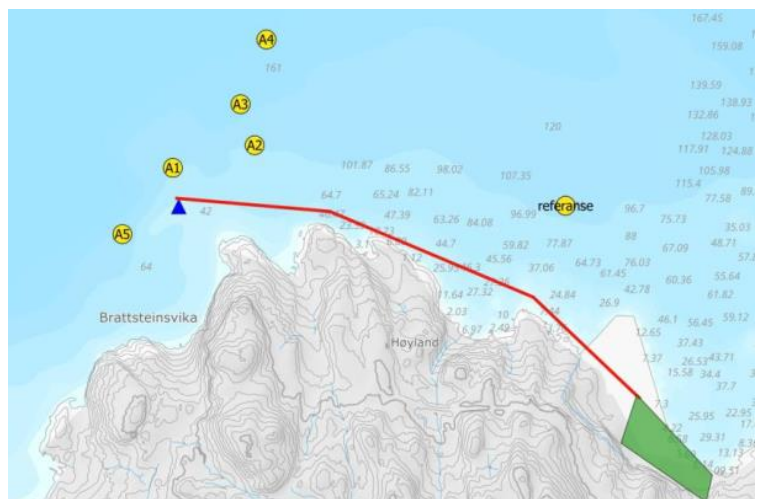
Figur 3 – Samlet belastning i fjordsystemet. Utslippspunktet er angitt med omtrentlig plassering. Opprinnelig plassering er merket utenfor anlegget på Fiskå. Kartgrunnlag er Temakart Rogaland 2023.

Statsforvalterens vurdering

I rapport om kunnskapsgrunnlag for rensing av utslipp fra landbasert akvakultur¹⁷ fremkommer det at det er stor variasjon i utslippstillatelsene gitt til landbasert akvakultur, og at denne variasjonen i krav som stilles fører til et uoversiktlig bilde på rensesmulighetene. Vi anerkjenner denne utfordringen, og vil i denne tillatelsen henviser til andre tillatelser i Rogaland slik at kravene som stilles i vårt fylke, til samme type næring av tilsvarende størrelse, blir likere.

Vurdering av utslippspunkt

Det omsøkte utslippspunktet ligger på 50-60 m dyp, og hovedstrømretning er mot nord/nordøst og mot sørvest. Innlagringsdyp for utslippet er ikke beregnet. På grunn av den overhengende risikoen for forringelse av fjordbassenget i Ytre Årdalsfjorden som følge av samlet belastning stilles det som vilkår at utslippspunktet ha en hensiktsmessig plassering som sikrer at utslippet i spres og omsettes i Fognafjorden/Fisterfjorden, fremfor i Ytre Årdalsfjorden, hvor utslippet opprinnelig var planlagt å slippes ut. Plasseringen av utslippspunktet skal sikre minst god økologisk tilstand i resipienten på stasjon A2-A5 (**Figur 4**), jf. vannforskriftens klassifiseringsveileder 02:2018 (rev. 2020) eller nyere.

Figur 4 - Plassering av prøvestasjoner. Planlagt utslippspunkt er merket med blå trekant. Figur er utsnitt hentet fra forhåndsundersøkelse gjennomført i 2022 (Lokøy & Mikkelsen, 2022).

¹⁷ Kunnskapsgrunnlaget for rensing av utslipp fra landbasert akvakultur. 22.10.2019.

Statsforvalteren setter som vilkår at det skal gjennomføres en modellering av innlagring- og fortykning av utslippet før avløpsledning plasseres i sjø. Resultatene skal sendes til Statsforvalteren for kommentar. Når utslippsledningen er plassert i sjø skal informasjon om utslippspunktets koordinater, avstand fra land og dybde sendes til Statsforvalteren.

Ved plassering av utslippsledning i sjø må det tas hensyn til eventuelle forekomster av habitater eller forekomster av sårbar natur, jf. vilkår 13.2. Legging av kabler og ledninger i sjø faller inn under midlertidig anleggsvirksomhet. Vanlig forurensing fra bygge- og anleggsvirksomhet som kun er midlertidig, dvs. en varighet på ca. 2-3 år, er lovlig etter forurensningsloven, så lenge forurensningen ikke fører til uakseptable skadevirkninger. Hvorvidt en særskilt tillatelse er nødvendig for plassering av utslippsledning i sjø vurderes i egen sak. Vi viser til Statsforvalteren sine nettsider^{18,19} for mer informasjon.

Utslippskontroll

Generelt

Statsforvalteren har i utslippstillatelsen valgt å samkjøre kravene med utslippstillatelser som er gitt til anlegg av samme størrelse i Ryfylke etter 2021. På denne bakgrunn finner Statsforvalteren det rimelig å også stille skjerpede krav til rensing på Fiskå når produksjonen på anlegget øker.

Det stilles rammevilkår til både totalt årlig utslipp og spesifikt utslipp fra produksjonen. Spesifikt utslipp er utslippene av tot-N, tot-P og TOC per tonn fisk som produseres. Det spesifikke utslippet påvirkes av driftsform, altså om anlegget benytter gjennomstrømming eller resirkulering av vann, og hvilke utslippsreducerende teknikker som blir benyttet. Statsforvalteren har ikke satt vilkår til hvilken teknikk som skal benyttes for rensing av avløpsvannet.

I vår vurdering har vi lagt til grunn at vilkårene som er stilt vil gi søker rom for å ta i bruk flere avdelinger, samtidig som renseanlegget er i en innkjøringsperiode for å sikre at det oppnår tilfredsstillende resultater, før rensekrav skjerpes. Vi har her lagt vekt på at produksjonen ved anlegget vil medføre svært store utslipp av organisk stoff og næringsalter, og at dette må renses før utslipp til sjø. Miljøpåvirkningen fra utslippet er videre sett i sammenheng med samlet belastningen til resipienten og hva resipienten i dette tilfelle vil kunne håndtere uten å risikere forringelse.

Utslippsgrenser

Utslipp fra inntil 5 000 tonn fisk eller for de fire første driftsårene:

Statsforvalteren har satt en grense ved produksjon av mer enn 5 000 tonn fisk eller etter maksimalt fire år med drift, før vilkår om skjerpede rensekrav trer i kraft. Kravene til rensing er i denne perioden lavere enn hva søker har forespeilet at vil kunne oppnås.

For produksjon av inntil 5 000 tonn fisk eller for de fire første driftsårene skal utslippene begrenses til maksimalt 157,7 tonn tot-N, 16,2 tonn tot-P og 297,8 tonn TOC per år. Dette tilsvarer det totale utslippet fra produksjon av 5 000 tonn (forfaktor 0,86) og tilsvarer en rensing av 8,4 % tot-N, 35,5 % TOC og 57 % tot-P. Grenseverdiene er i samsvar med utslippstillatelsen gitt til et annet aktør i Ryfylke, i 2022.

Utslippsgrenser er gitt i **Tabell 4**.

¹⁸ <https://www.statsforvalteren.no/nb/Rogaland/Miljo-og-klima/Forurensning/mellombels-anleggsarbeid/>

¹⁹ <https://www.statsforvalteren.no/nb/Rogaland/Miljo-og-klima/Forurensning/mudring-dumping-og-utfylling/>

Tabell 4 - Grenseverdier ved produksjon av mer enn 5 000 tonn fisk per år eller etter fire år med drift.

Parameter	Utslippsgrenser		Gjelder fra
	Langtidsgrense Midlingstid: 1 år	Spesifikt utslipp Midlingstid: 1 år	
Totalt nitrogen (tot-N)	157,7 tonn/år	31,5 kg/tonn produsert fisk	Fra oppstart og i inntil fire år med drift eller ved produksjon av inntil 5 000 tonn fisk.
Total fosfor (tot-P)	16,2 tonn/år	3,2 kg/tonn produsert fisk	
Total organisk karbon (TOC)	297,8 tonn/år	59,6 kg/tonn produsert fisk	

Utslipp fra mer enn 5 000 tonn fisk eller etter fire år med drift:

Når innkjøringsfasen på maksimalt fire år er forbi, eller produksjonen overstiger 5 000 tonn fisk per år, vil vilkår om rensing av avløpet skjerpes, med en økning til ca. 70 % rensing av tot-N, tot-P og TOC. Vi gjør oppmerksom på at grenseverdiene som er satt er beregnet ved bruk av en førfaktor på 0,86 (mot 0,9 i søknaden), og at det er gjort noen avrundinger.

Videre er grenseverdiene utformet slik at det spesifikke utslippet, ved produksjon over 10 000 tonn fisk per år, må reduseres ytterligere for å ikke overgå grense for maksimalt årlig utslipp. I praksis vil det derfor stilles strengere krav til nitrogenrensing (ca. 80 % reduksjon) enn det som forespeiles oppnådd i søknaden (70 % reduksjon). For utslippene av tot-P og TOC er renskravene tilsvarende hva søker forespeiler i søknaden (ca. 90 % reduksjon). Det er tiltakshavers ansvar å legge opp til en produksjon og renseløsning som er nødvendig for å etterleve grenseverdiene satt i vår tillatelse.

Utslippsgrenser er gitt i **Tabell 5**.

Tabell 5 - Grenseverdier ved produksjon av mer enn 5 000 tonn fisk per år eller etter fire år med drift.

Parameter	Utslippsgrenser		Gjelder fra
	Langtidsgrense Midlingstid: 1 år	Spesifikt utslipp Midlingstid: 1 år	
Totalt nitrogen (tot-N)	90 tonn/år	9,0 kg/tonn produsert fisk	Fra produksjon av mer enn 5 000 tonn per år og for all produksjon etter fire år med drift.
Total fosfor (tot-P)	12 tonn/år	2,0 kg/tonn produsert fisk	
Total organisk karbon (TOC)	300 tonn/år	30 kg/tonn produsert fisk	

Utslippskontroll

I dette vedtaket gir vi tillatelse til en ramme på 15 000 tonn fisk, basert på en teknologi som i begrenset grad er demonstrert i praksis. For å vurdere om grensene blir overholdt kreves en solid utslippskontroll som innebærer at utslipp til resipient, slamuttak og overholdelse av utslippsgrenser blir dokumentert på en tilfredsstillende sikker måte. Utslippskontrollen som etableres må også gjøre det mulig å følge med på de løpende utslippene for å raskt kunne gripe inn ved tegn på forhøyede utslipp og slik unngå skadelige effekter i resipienten. Kravene som stilles til utslippskontroll er gitt i vilkår 11 i denne tillatelsen.

Virksomheten skal dokumentere at grensene blir overholdt. Dersom grenseverdiene ikke blir overholdt må produksjonen reduseres tilstrekkelig for å redusere utslippene.

For å vurdere om grensene blir overholdt kreves en solid utslippskontroll som innebærer at utslipp til resipient, slamuttak og overholdelse av utslippsgrenser blir dokumentert på en tilfredsstillende måte.

Virksomheten skal beregne anleggets årlige slamuttak (TS), utslippsmengder og spesifikt utslipp, herunder ved å dokumentere innhold i benyttet fôr og produsert biomasse.

Innen **31.12.2023** skal det sendes et forslag til Statsforvalteren til program for måling og prøvetaking av slammet. En nærmere beskrivelse av våre krav til utslippskontroll er gitt i vilkår 11 i tillatelsesdokumentet.

Organisk produksjonsavfall

Oppsamlet slam og annet organisk avfall skal utnyttes på en bærekraftig måte. Virksomheten plikter å dokumentere hvor mye slam de produserer, hva dette slammet inneholder og hvordan det blir håndtert videre. Ved eventuelle leverings- og logistikkproblemer vil volum av slam raskt kunne bli stort. Lagring av slam kan medføre lukt, som kan være til sjenanse for omgivelsene.

Vi setter som vilkår at det skal utarbeides en plan for håndtering, lagring og disponering av alt organisk avfall, som skal sendes Statsforvalteren før produksjonen i anlegget starter opp, jf. vilkår 9.2.2 i tillatelsesdokumentet.

Statsforvalteren vurderer at dette er nødvendig for å sikre at ikke fjorden og dens biologiske mangfold tar skade av utslippene.

Biofilmbærere

I den senere tid har det vært flere tilfeller med marin forurensning fra landbaserte settefiskanlegg i Rogaland som skyldes utslipp av plast i form av biofilmbærere som brukes i biologiske renseanlegg. Vi ser det som nødvendig å presisere i tillatelsen at bedriften skal dokumentere at det er vurdert og gjennomført forebyggende tiltak for å sikre at biofilmbærere ikke kommer på avveie. Bruk av biofilmbærere skal dokumenteres i henhold til skjema for årsrapportering for landbasert akvakultur, som sendes ut til virksomheten i januar/februar hvert år, og som har svarfrist 1. mars.

Miljøovervåking

Søker har etter anmodning fra Statsforvalteren og på bakgrunn av samlet belastning i Ytre Årdalsfjorden, vurdert et nytt utslippspunkt i Fognafjorden, ca. 1,5 km fra anlegget. Strømmålinger tilsier at utslippet vil spres i nord/nordøstlig retning, og noe i sørvestlig retning. På grunn av potensiell høy samlet belastning fra akvakulturvirksomhet i fjordsystemet, fare for forringelse av resipienten og av hensyn til eventuelle korallforekomster i influensområdet til utslippet, stilles det vilkår om at det skal gjennomføres omfattende miljøovervåking og kartlegging.

Det skal etableres faste prøvetakningsstasjoner i Fognafjorden-Fisterfjorden og Ytre Årdalsfjorden, både til prøvetaking av vannsøylen, og sedimentundersøkelser og bunnfauna. Influensområdet skal identifiseres og sårbar natur innenfor området skal identifiseres.

Et overvåkingsprogram skal utarbeides og sendes til Statsforvalteren for vurdering innen **31.12.2023**, jf. vilkår 13.1. Tiltak som må være inkludert i overvåkingsplanen er beskrevet videre. Vi har delt mellom tiltak før oppstart og tiltak under drift. Hvert tiltak er videre spesifisert i tillatelsesdokumentet vilkår 3.2 og 13.2 -13.7.

Før oppstart

Modellering av utslipp og bunnforhold (jf. vilkår 3.2):

Det skal gjøres en modellering av utslippets innlagring og fortykning i resipienten. Modellen skal foreligge før plassering av utslippsledningen. Modellen skal benyttes til å vurdere influensområdet til utslippet (jf. vilkår 13.1).

Kartlegging av influensområde for utslipp (13.1):

Influensområdet for utslippet skal utarbeides på bakgrunn av tilgjengelig informasjon om strøm-, bunn-, og spredningsforhold for utslippet. Influensområde skal kartfestes og skal ligge til grunn for øvrige undersøkelser.

Kartlegging av sårbar natur, deriblant korallhabitater og -forekomster (jf. vilkår 13.2):

Før utslippsledning plasseres i sjø skal det gjennomføres kartlegging med ROV av verdifulle habitater og sårbar natur, deriblant korallforekomster. Kartleggingen skal ta utgangspunkt i influensområdet til utslippet, i tillegg til traséen for sjøledninger. Et program som beskriver kartleggingen, skal fremlegges Statsforvalteren innen 31.12.2023.

Et strengt «føre-var» prinsipp bør legges til grunn for all forvaltning av koraller og svampsamfunn²⁰. Dersom det gjøres funn av verdifulle habitater eller sårbar natur, skal søker gjøre en vurdering av om det er behov for å utarbeide et overvåkingsprogram for videre oppfølging av påvirkning på disse. For veiledning av kartlegging av korall og svamp i influensområdet viser vi til Havforskningsinstituttet (HI) sin rapport *Forslag til metode for kartlegging av korall og svamp ved nye akvakulturanlegg*²¹.

Eventuelle korallforekomster som oppdages skal overvåkes med hensyn til både de levende korallenes livsvilkår og utvikling over tid, og korallgrusen som habitat. Hvordan og hvor hyppig de skal overvåkes skal vurderes i overvåkingsplanen som skal oversendes til Statsforvalteren innen 3 måneder fra kartleggingen foreligger.

Ettersom utslippene fra Fiskå blir rensset, vil utslippene ikke være dominert av partikler. Nedslamming fra partikkelutslipp anses derfor ikke som en trussel for eventuelle korallers livskvalitet. Den største trusselen mot eventuelle korallbestander er utslipp av nitrogen. Nitrogen er et næringsstoff som vil bidra til å gjødsle fjorden og dermed øke den primære produksjonen i overflatelaget. Ved å øke biomassen i overflatelaget vil man øke mengder organiske avfall som igjen kan bidra til påvekst, nedslamming og redusert oksygen i bunnen hvor korallene vokser.

Dersom overvåkingen viser at korallene, og habitatene med korallgrus, blir vesentlig påvirket av utslippene fra Fiskå vil Statsforvalteren kunne pålegge tiltak.

Etter oppstart

Trendbasert overvåking av sårbare naturtyper (jf. vilkår 13.3)

Virksomheten skal sørge for at trendbaserte overvåking av eutrofi med kvalitetselement makroalger i tilknytning til potensielt influensområde rundt utslippspunktet. Metode for prøvetaking, analyser og klassifisering skal følge veileder 02:2018 eller nyere. Forslag til overvåkingsstasjoner skal fremgå i overvåkingsprogram.

²⁰ DN 2008. Utredning om behov for tiltak for koraller og svampsamfunn. Direktoratet for Naturforvaltning. 2008-4

²¹ Kutti & Husa, «Forslag til metode for kartlegging av korall og svamp ved nye akvakulturanlegg», HI, 2020, rapportnummer 2020/43. <https://www.hi.no/templates/reporteditor/report-pdf?id=37672&02209257>

Første undersøkelse skal gjennomføres når produksjonen nærmer seg produksjonsrammen for tillatelsen, men senest etter 4 år med drift av anlegget. Videre gjennomføres undersøkelsen minst hvert 4. år.

Trendbasert overvåking av sedimenter og bunnfauna (jf. vilkår 13.4)

Tilstanden i sedimentene må dokumenteres over tid. Ettersom naturmangfoldet i influensområdet er unikt, og avhengig av livskraftige bunnforhold vil vi stille minimumskrav til overvåkingen av tilstanden til bunndyr og sediment.

Virksomheten skal sørge for trendbasert overvåking av bløtbunnsfauna og sediment i utenfor utslippet og i en referansestasjon. Første undersøkelse skal gjennomføres før produksjonen overstiger 5 000 tonn, eller senest etter fire år med drift av anlegget. Videre skal undersøkelsen gjennomføres undersøkelsen minst hvert 4. år, og når produksjon overstiger 10 000 og 15 000 tonn.

Strandsoneundersøkelse

Virksomheten skal sørge for at det årlig blir gjennomført en enkel befaring av utsatt strandsone for å avdekke om den er synlig påvirket av avfall eller forurensning fra anlegget. vilkår 13.6. All miljøpåvirkning som kan tilskrives virksomheten skal dokumenteres med tekst og bilde.

Rapportering når produksjon kommer over 5 000 tonn per år og 10 000 tonn per år

Det året driften overstiger en produksjon på henholdsvis 5 000, 10 000 og 15 000 tonn fisk skal det utarbeides en rapport som sammenfatter alle resultater fra miljøundersøkelsene, jf. vilkår 12.3.

Støy – grenseverdier og støykartlegging

Da søknaden var på offentlig ettersyn ble det sendt inn en uttale fra miljørettet helsevern som gikk på støy fra anlegget. Det vises til at reguleringsbestemmelsene for planid 1130-2014-01 og 1130-2020-07 er at ved etablering av nye anlegg skal en ta utgangspunkt i gjeldende støysonkart som viser samlet støybidrag fra industriområdet. Merknader vedrørende støy fra miljørettet helsevern vurderes av Strand kommune allerede å være dekket i reguleringsplan-bestemmelsene §§ 5-10 og §13. Eventuell støyproblematikk må innarbeides og håndteres i byggesøknaden.

Statsforvalteren har vurdert at det i utslippstillatelsen må stilles strengere grenseverdier for støy enn grenseverdiene i T-1442 jf. vilkår 7.1. Vilkåret er satt for å sikre at sumstøy fra området ikke overskrider grenseverdiene for støy satt i T-1442.

I tillegg setter vi som vilkår at det skal gjennomføres støykartlegging ved Fiskå settefiskanlegg. Vi anser dette som nødvendig for å sikre at driften overholder grenseverdiene satt i vår tillatelse. Støykartlegging skal gjennomføres innen 8 uker etter driftsstart for første byggetrinn. Det skal sendes en melding til Statsforvalteren når drift er i gang på anlegget. Det skal også foretas en ny kartlegging når produksjonen på anlegget overstiger henholdsvis 5 000 tonn fisk per år, 10 000 tonn fisk per år og ved utnyttelse av hele (eller vesentlige deler) av produksjonsrammen i utslippstillatelsen jf. vilkår 7.1.1.

Vurdering etter vannforskriften

Vannforskriftens § 4 om miljømål setter krav om at tilstanden i vannet skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomsten skal ha minst god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand jf. forskriftens klassifisering. En ny påvirkning skal ikke medføre at vannforekomsten får redusert sin økologiske miljøtilstand. Vannforskriften²² er førende for

²² [Forskrift om rammer for vannforvaltningen](#)

Statsforvalterens vurderinger av om nye eller endrede tillatelser etter forurensningsloven for virksomheter med utslipp til vann kan bli gitt, og for enkelte av vilkårene som blir satt i tillatelsene.

Tilgjengelig informasjon om Fognafjorden-Fisterfjorden viser at fjorden er påvirket av diffus avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett (liten grad) og den kjemiske tilstanden i fjorden er god. Den økologiske tilstanden er vurdert til god, med høy presisjon. Gitt de satte vilkårene om utslippsgrenser, utslippskontroll, miljøovervåking og krav til miljøtilstand i resipienten vurderer vi at det er lite sannsynlig at driften ved Fiskå vil forringe eller hindre arbeidet i å forbedre vannforekomsten. Tillatelsen anses derfor å være i tråd med miljømålet i vannforskriften om å opprettholde en god økologisk tilstand.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Vi anser kunnskapsgrunnlaget i saken som tilstrekkelig til å fatte vedtak i saken jf. naturmangfoldloven (nml) § 8. Basert på de fastsatte utslippsgrenser som fremgår av tillatelsen vurderer vi at utslippene fra Fiskå ikke vil medføre forurensning til sjø som i vesentlig grad kan endre økologisk funksjon til kjente marine naturtyper i fjorden, og fjorden som økosystem eller økologisk tilstand i fjorden, jf. prinsippet om samlet belastning i nml § 10. Risiko for irreversibel skade på kort sikt er vurdert innenfor akseptable grenser dersom vilkårene i denne tillatelsen blir fulgt. Statsforvalteren vurderer tillatelsens vilkår og kunnskapsgrunnlaget om virkninger som tilstrekkelig til at føre-var-prinsippet i nml § 9 ikke blir gjeldene.

Tillatelsen setter vilkår om at virksomheten skal drive regelmessig miljøovervåking i resipienten. Hvis det skulle viser seg at påvirkningen fra utslippet blir for stor, vil virksomheten måtte ta kostnadene med nødvendige tiltak for å redusere miljøvirkningene eller redusere utslippet til et akseptabelt nivå, jf. krav til miljøtilstand.

Dersom de avbøtende tiltakene ikke fungerer etter hensikt, kan Statsforvalteren endre eller trekke tillatelsen. Tillatelsen ansees derfor å være i tråd med prinsipp om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver jf. nml § 11. Tillatelsen stiller ikke krav til renseteknologi, da vi vurderer at det er tiltakshavers eget ansvar å ta i bruk de metoder som er tilgjengelige for å etterleve utslippsgrensene. Ved å sette strenge krav til utslippsgrenser og utslippskontroll anser vi at prinsippet i nml § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder er ivarettatt.

Med hilsen

Kirsten Redmond Kristiansen (e.f.)
fagleder forurensing

Susanne Eltervaag
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Tillatelsesdokument, Fiskå settefiskanlegg, Strand kommune

Kopi til:

Rogaland fylkeskommune
MATTILSYNET
STRAND KOMMUNE
FISKERIDIREKTORATET
BLUE PLANET AS

Postboks 130
Felles postmottak Postboks 383
Postboks 115
Postboks 185 Sentrum
Postboks 8034

4001 Stavanger
2381 BRUMUNDDAL
4126 JØRPELAND
5804 BERGEN
4068 STAVANGER